

Către: Ion CHICU
Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: Sergiu RĂILEANU
Ministrul Economiei și Infrastructurii

Copie: Ion PERJU
Ministru al Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Vladislav COTICI
Director General
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

Nr. 84 din 7 iulie 2020

Ref.: Aplicarea sistemului de analiză a riscurilor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în cadrul controlului sanitar-veterinar, controlului fitosanitar, controlului pentru siguranța alimentelor și controlului produselor de uz fitosanitar și fertilizanți efectuat la frontieră

Stimate dle Prim-ministru,

Prin prezenta, A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) solicită respectuos implicarea Dvs în vederea asigurării elucidării aspectelor de funcționalitate a sistemului de analiză a riscurilor pentru determinarea tipului de control ce urmează a fi efectuat de către inspectorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în continuare „ANSA”), astfel asigurându-se aplicarea normelor din Hotărârea Guvernului nr. 938/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor supuse controlului de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Conform pct. 18, Regulamentul privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor supuse controlului de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului 938/2018: *„În cadrul controlului sanitar-veterinar, controlului fitosanitar, controlului pentru siguranța alimentelor și controlului produselor de uz fitosanitar și fertilizanți Agenția aplică selectivitatea, inclusiv automatizată, care este un proces bazat pe analiza riscurilor, profiluri și indicatori de risc, examinarea a documentelor, supraveghere și tehnici de informare, care presupun identificarea riscurilor sau constatarea respectării legislației naționale.”*. În continuare, cadrul normativ prenotat statuează la pct. 19, că la momentul introducerii sau tranzitării mărfurilor supuse controlului, inspectorii Agenției din cadrul posturilor de inspecție de la punctele de trecere a frontierei de stat efectuează, *în baza analizei riscurilor*, următoarele tipuri de controale: 1) *controlul documentelor care însoțesc lotul respectiv de marfă*; 2) *controlul identității mărfii supuse controlului*; 3) *controlul fizic al mărfii supuse controlului, cu sau fără prelevarea probelor pentru efectuarea investigațiilor într-un laborator acreditat*.

Totodată, aceleași principii sunt prevăzute în cazul desfășurării controalelor asupra mărfurilor alimentare de origine non-animală și produselor care sînt utilizate ca ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman:

„16. Inspectorilor Agenției din cadrul punctelor de intrare le revin următoarele atribuții:

- 1) efectuarea controlului documentar asupra tuturor mărfurilor alimentare de origine nonanimală și produselor care sînt utilizate ca ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman;*
- 2) efectuarea controlului de identitate asupra mărfurilor de produse alimentare de origine nonanimală și de produse care sînt utilizate ca ingrediente pentru prepararea produselor alimentare destinate consumului uman, în funcție de riscul cunoscut și de programul anual de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor pentru anumite produse alimentare;*
- 3) efectuarea controlului fizic asupra mărfurilor alimentare de origine nonanimală și produselor care sînt utilizate ca ingrediente pentru prepararea produselor alimentare destinate consumului uman, precum prelevarea de probe, conform legislației naționale, în funcție de riscul cunoscut și de programul anual de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor pentru anumite produse alimentare. Modelele documentelor care însoțesc probele prelevate la laborator se aprobă prin ordin intern al directorului general al Agenției.”¹.*

Or, înțelegem că cadrul regulator primar al acestor norme este prevăzut în art. 16 Legea 50/2013, cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor

Mai mult ca atât, în urma unei consultări cu multiple companii importatoare din cadrul AmCham Moldova, în continuare importurile de produse alimentare de origine non-animală sunt supuse tuturor tipurilor de controale (documentar, identitate, fizic), contrar dispozițiilor Legii 50/2013 și a HG nr. 938/2018. Menționăm că în majoritatea absolută a cazurilor vorbim de importuri din Uniunea Europeană.

Respectivele practici generează costuri sporite pentru mediul privat sub formă de plata tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor², plăți datorare transportatorilor pentru staționarea camioanelor în punctele de trecere a frontierei, casarea unor cantități considerabile de marfă, deseori fiind produse alimentare de valoare înaltă.

În plan comparat, menționăm prevederile Ordinului ANSVA din România nr. 145/2007 privind aprobarea Normei pentru siguranța alimentelor care stabilește condițiile în care se derulează operațiunile de import-export și comerț intracomunitar de produse alimentare de origine nonanimală supuse supravegherii și controlului pentru siguranța alimentelor.

Așadar, art. 9 alin. (1) din Anexa la ordinul prenotat stabilește:

(1) Inspectorii autorității sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor din posturile de inspecție la frontieră prin care se derulează operațiunea de import a produselor alimentare de origine nonanimală au obligația de a efectua:

a) verificarea documentară a transporturilor de produse alimentare de origine nonanimală;

¹ Anexa 3, HG 938/2018

² Anexa 2, Hotărîrea Guvernului 90/2019

b) controlul de identitate, realizat la 2-3% dintre transporturile de produse alimentare de origine nonanimală;

c) controlul fizic, inclusiv prelevarea probelor conform legislației comunitare și naționale prevăzute în anexa nr. 6, în funcție de riscul cunoscut sau probabil pentru anumite produse alimentare; întocmirea procesului-verbal de prelevare a probelor, în vederea efectuării analizelor de laborator, potrivit modelului din anexa nr. 4, și a cererii de analiză pentru produsele prelevate conform procesului-verbal, potrivit modelului din anexa nr. 5;

Proiectul de Ordin ANSVSA, România, privind aprobarea normei pentru siguranța alimentelor de origine nonanimală care stabilește condițiile în care se derulează operațiunile de import, export, tranzit și comerț intraunional de produse alimentare de origine nonanimală și produse chimice anorganice și organice care sunt utilizate ca ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman supuse controlului oficial pentru siguranța alimentelor³. Acesta prevede că doar asupra **10 %** din transportul produselor de mărfuri se exercită controlul de identitate, respectiv **10%** din transportul produselor de mărfuri este supus controlului fizic, în funcție de riscul cunoscut și de programul anual de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor pentru anumite produse alimentare.

Într-o altă ordine de idei, vă informăm că cu concursul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, AmCham Moldova a participat la dezvoltarea Analizei Impactului de Reglementare pe marginea unui proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 938/2018, dezvoltat în baza unor propuneri de amendamente discutate pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru. Astfel, conform datelor oferite de către ANSA, în rezultatul controalelor documentare, de identitate și fizice efectuate asupra tuturor loturilor de mărfuri importate în perioada 1 decembrie 2019 – 29 februarie 2020, nici nu au fost identificate abateri de la normele de siguranță a alimentele de origine non-animală.

În lumina celor expuse mai sus, reiterăm importanța implementării de facto a dispozițiilor normative atât la nivel de act primar, dar și secundar; paralel solicitând analiza oportunității reglementării în act normativ a frecvenței maxime a controalelor de identitate și fizice ce urmează a fi desfășurate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

³ http://www.ansvsa.ro/wp-content/uploads/2020/03/Proiect_Ordin_ANSVSA_ANAF_imp_exp_comert_nonanimal-25.03.2020.pdf